

Uttalelser vedtatt på årsmøte i Oslo Arbeidersamfunn, 4. mars 2010.

I Budsjetstøtte – den nye bistanden

Budsjettstøtte er en form for støtte som gis direkte til myndighetene. Denne bistandsform som har blitt mer dominerende de siste årene. Samtidig utgjorde budsjettstøtten kun ca 7 prosent av den totale bilaterale bistanden i 2008.

Budsjettstøtte er støtte til et lands statsbudsjett for å bidra til virkeliggjøre et lands fattigdomsplan. Støtten er ikke øremerket, men går inn i statsbudsjettet på lik linje med landets skatteinntekter. Det inngår en strukturert dialogprosess mellom givere og mottakere med klare krav til resultater. Land som får budsjettstøtte har til felles at de er svært fattige, bistandsavhengige og er nyetablerte demokratier. Å velge budsjettstøtte som bistandsform fører til at bistandspengene, for første gang, fullt ut underlegges en demokratisk budsjettprosess i de land som mottar bistand. Oslo Arbeidersamfunn mener at man på den måten støtter opp om mottakerlandenes evne og vilje til selv å gjøre de valg og iverksette den politikken som bringer landet ut av fattigdommen.

Utviklingen av denne typen bistandsform har tatt flere år, men Pariserklæringen fra 2005 representerer et viktig veiskille. Denne erklæringen er undertegnet av de aller fleste land, både de som gir og mottar, og tar utgangspunkt i alle erfaringene landene har gjort gjennom mange år med bistand. Målet for å gå sammen om en slik erklæring er å gjøre bistanden mer effektiv og er basert på at:

- planer som mottakerlandene selv lager og står bak, er gjennomarbeidede og helhetlige.
- Giverne må innrette seg etter planene og støtter opp om mottakers egne mål og planer.
- Mottakerlandenes regjeringer står til ansvar for bruken av bistandsmidlene overfor eget lands innbyggere og overfor innbyggerne i de landene hvor bistanden kommer fra.
- Giverne koordinerer innsatsen seg i mellom, både hva gjelder forhandlinger med mottaker og oppfølging. Dersom alle land vil ha egne prosesser blir den administrative belastningen på mottaker for stor.

Oslo Arbeidersamfunn mener at budsjettstøtte er en positiv bistandsform, som bidrar til større ansvarliggjøring og eierskap i mottakerlandene.

Oslo Arbeidersamfunn mener derfor at budsjettstøtten bør utgjøre en større del av den totale bilaterale bistanden.

II Energiproduksjon er et nasjonalt anliggende

Klimakrisen er vår tids store utfordring. Global oppvarming kjenner ingen landegrenser, og løsningene må være like grensesprengende. En situasjon hvor noe så banalt som kommunegrenser står i veien for effektive tiltak, er uholdbar.

Vindkraft er rangert av FNs klimapanel som den mest effektive formen for fornybar energi, og Norge har et stort og ubenyttet potensial. Oslo Arbeidersamfunn mener vi trenger en sterkere satsning på forskning på vindkraft til havs, og andre fornybare energikilder.

Vi kan ikke bruke framtidens løsninger som en sovepute for ikke å implementere teknologi som allerede eksisterer.

I stedet bør Norge være med på teknologiutviklingen innenfor fornybar energi. Her har Norge kommet mye kortere enn land som for eksempel Sverige og Tyskland.

Oslo Arbeidersamfunn anerkjenner at dagens ordninger for reduksjon av CO2 utslipp ikke har tilstrekkelige løsninger for å nå nødvendig utslippsreduksjon, og til å stimulere til nok investering og produksjon av fornybar energi for å bekjempe klimakrisen.

Store områder som lett og effektivt kan benyttes til å utvinne vindkraft, står i dag ubenyttet. Mye av årsaken ligger i de aktuelle kommunenes frykt for visuell foruensning og støy fra vindmølleparkene. All form for energi produksjon har dessverre miljøkonsekvenser, også vindkraft. Men klimakrisens alvorlighet, og det skrikende behovet for tilgang på ren energi, tilsier at man ikke kan ta hensyn til

lokale bekymringer for forringelse av utsikten og støy. Landets energiproduksjon er et nasjonalt anliggende, og konsesjonsbehandlingen av vindkraftprosjekter må ses i en nasjonal sammenheng. Som et oljeproduserende land, og dermed også som eksportør av klimaproblemer, har Norge også et moralsk ansvar for å utnytte det potensialet vi har på utnyttelse av vindkraft.

Oslo Arbeidersamfunn mener:

- At man ikke kan bruke pågående forskning, som et påskudd for ikke å benytte eksisterende metoder for å hente ut fornybar energi.
- At det settes av statlige midler til teknologiutvikling innenfor fornybar energi
- At nasjonale myndigheter pålegger kommuner med attraktive områder for vindkraft, å regulere tilstrekkelige områder til dette formålet.

III Behold norske FN-styrker i Tsjad

Siden uavhengigheten i 1960 har Tsjad vært preget av borgerkrig. Først mellom kristne i nord og muslimer i sør, så av en rekke mindre grupper opprørere som stadig endret allianser. Opprørsgrupper har alliert seg med Sudan, og sist i mai 2009 ble en avtale inngått mellom Tsjad og Sudan om å ikke støtte hverandres opprørere. Roen varte i tre dager.

Norge etablerte i mai 2009, etter anmodning fra FN, et militært feltsykehus som bidrag til FNs fredsoperasjon i Tsjad og Den sentralafrikanske republikk, MINURCAT II. Det norske feltsykehuset ligger i Abeche, øst i Tsjad, på grensen mot Darfur. Deltakelsen er den første norske FN deltakelsen i Afrika på 15 år.

I mai går mandatperioden ut, og FN har gjentatte ganger bedt Norge om å videreføre sitt engasjement i Tsjad utover perioden. Oslo Arbeidersamfunn beklager at den norske regjering har avist FNs forespørsel.

Gjennom engasjementet i Tsjad har Norge vært med på å beskytte de 250 000 flyktningene, de 180 000 internt fordrevne og det humanitære hjelpearbeidet i det østre Tsjad og nordlige deler av Den sentralafrikanske republikk. FNs generalsekretær beskriver den humanitære situasjonen som akutt. Nærværet av feltsykehuset har vært som betingelse fra andre vestlige land for deltagelse med styrker i landet. Et problem for FN er manglende vilje fra medlemslandene til å bidra i fredsbevarende styrker. Heller ikke Norge har i stor grad deltatt i FN-styrker, og deltagelsen i Tsjad har vært Norges eneste større engasjement, og Norges første store avdelingsbidrag til FN i Afrika på over ti år.

Soria Moria erklæringa slår klart fast at Norge skal prioritere FN-ledet fredsoperasjoner: "FNs apparat for å støtte opp om forebygging og fredsprosesser bør styrkes. FN har særlige fortrinn i å understøtte stats- og institusjonsbygging. Dette arbeidet skal prioriteres" Oslo Arbeidersamfunn mener dette er en viktig formulering, og ønsker at bidrag til fredsoperasjoner i FN-regi klart skal prioriteres foran andre internasjonale sivil/militære oppdrag. Oslo Arbeidersamfunn krever at formuleringen fra Soria Moria-erklæringen følges opp ved at Norge stiller seg positivt til anmodningen fra FN, og beholder feltsykehuset i Tsjad.

En ting er at det er kritisk for den humanitære situasjonen hvis Norge trekker seg ut. -Enten det medfører midlertidig stans i FN- oppdraget til over regntida i oktober, eller det medfører en endelig stans for oppdraget. Det som på sikt vil være verre, er at hvis denne saken ikke møter tilstrekkelig motstand, vil det være vanskeligere å få gehør for FN oppdrag i tida fremover.

Oslo Arbeidersamfunn:

- at Norge stiller seg positivt til anmodningen fra FN, og beholder feltsykehuset i Tsjad
- at Norge sørger for at FN-resolusjon 1325 utgjør en naturlig del av Norges engasjement i Tsjad